

Oredništvo in uprava ZAGREB, MASARJKOVA 28a... Uredništvo in uprava za Slovenijo in slovenski del Julijske Krajine LJUBLJANA Erjavčeva 4a

ISTRRA

Narod, koji se odrece tuz i jedne stope krvlju i znojem otaca svojih natopljene zemlje nije dostojan da se nazivlje narodom

SUDBONOSNA VREMENA

proživljaju danas Evropa, a s njome gotovo i čitav ostali svijet. Događaji najveće važnosti redaju se vrtoglavo brzom tako, da ni najpažljivijem promatraču nije moguće u sloju slijediti zbivanje naših dana.

Zbog svega toga kod prosuđivanja svih događaja — a tih imade ovih dana izvanredno mnogo na svim stranama — bilo bi preuranjeno predskazivati neke određene promjene, koje bi imale uslijediti kao neminovna posljedica na temelju poznatih činjenica.

Nakon ulaska Italije u rat najzanimljiviji je događaj prošlih dana odluka nove francuske vlade, kojoj je na telu sjedi maršal Petain, da prekine svojim otporom prema Njemačkoj, kojoj sudija mir.

U času dok ovo pišemo nije poznato kako je gladiše njemački vrhovni komandant, odnosno kako su rezultati sastanka između Hitlera i Mussolinija, koji su se sastali na dogovor u Münchenu, ali se — u očekivanju te odluke — iznosilo kako će njemački uvjeti biti teški, i kako nema ni govora o zaključivanju posebnoga mira na bazi nekoga kompromisa.

Interesantna je okolnost, da nakon Petainova apela nije obustavljena neprijateljstva: njemačke čete i dalje nastavljaju svoj prodor, a Francuzi se opiru koliko mogu daleko premoćnijem neprijatelju.

Engleska je — nasaoši se u novom položaju — odlučila da se u tješnoj saradnji i uz pomoć svojih domaćih i kolonijalnih snaga dalje bori makar i sama, kako bi odbila udarac, što joj ga neprijatelj sprema direktno na vratima.

U međuvremenu Engleska je poodbila francuskoj sklapanje unije, t. j. jedinstvene franco-britanske države, što je Petainova vlada odbila, ali taj prijedlog — prema nekima — mogao bi postati aktuelan ovim časom, ako bi Francuska, makar na kopnu sasvim poražena, odlučila da se i dalje bori zajedno s Engleskom na moru, u zraku i u svojim kolonijama protiv Njemačke.

Na Balkanu je stanje nepromijenjeno. Turska je u rezerviranom stavu, a držanje Egipata — koje bi moglo eventualno izazvati nove odluke — koji je na strani Engleske, nije još Italiji dalo povoda da protiv njega primijeni neprijateljstva.

Glede balkanskih država karakteristično je što je pisao Virginio Gayda u »Giornale d'Italia« ovih dana u vezi s francuskom željom za mir, da će balkanske zemlje — veti

Prirodni prirastek prebivalstva Julijske Krajine, Zadra in Beneške Slovenije

LETA 1939 PO POSAMEZNIH OBČINAH

V našem listu od 15. februara t. l. smo objavili statistične podatke o gibanju prebivalstva Julijske Krajine in zadrške pokrajine za leto 1939. P. raznolozljivem viru smo se omeili na podatke za celotne pokrajine in za glavna mesta. Sedaj te Statistični mesečnik (Bollettino mensile di statistica) od 25. maja objavil tudi podatke za posamezne občine. a ti podatki se nanašajo na celotno tibanje prebivalstva, temveč samo na prirodni prirastek. Iz same objave ni razvidno, ali bo v glednem členu sledil tudi pregled o priseljevanju in izseljevanju iz posameznih občin.

Sedaj objavljeni podatki pa se znatno razlikujejo od prejšnjih. Statistični mesečnik ne daje nobene razlage za to nesoglasje. V smislu voljavnih zakonov se morajo zbirati statistični podatki samo po uradnih spisih pri posameznih občinah. Zato imamo spodaj navedena števila uradno veljavna.

V preglednici podamo absolutna števila porok, rojstev in smrti, pri rojstvih in smrtih slučajni tudi ločno no spolu. Da si čitatelj ustvari pravo sliko o prirodnem prirastku, bi moral poznati tudi ustrezajočo relativna števila. Uradni vir jih ni objavil. Za točno izračunavanje na nam manjkalo potrebni podatki o številu prebivalstva ob začetku leta 1939. Čitatelj, ki bi si hotel sam izračunati vsaj približno sliko, opozarjamo na Čermeloveve razprave »Slovenici in Hrvatje pod Italijo« (Ljubljana 1938), kjer dobi podatke po zadnjem ljudskem štetju od 21. aprila 1936.

Za uporabo spodnjih podatkov na moramo še na nekaj opozoriti. Podatki se nanašajo na prisotno prebivalstvo in zato uam lahko v nekaterih primerih doje povsem netočno sliko o številu porok, rojstev in smrti. Kaiti v krajih kjer so poročni šnice, bo število rojstev večje, kakor ustreza domačemu prebivalstvu, zato pa bodo druge občine izkazale premajno število rojstev. Isto velja tudi glede smrtnih slučajev, kajti marsikateri umre zunaj svoje domače občine v drugi, kjer je bolnica.

Še večja netočnost pa te glede pravega števila porok v posameznih občinah. Po konkordatu vella cerkvena poroka tudi kot civilna. Župnijska poroka i poroki istih občin, na katere ozemili se je poroka vršila. Območje župnije pa se čestokrat ne krče z občinskim ozemljem, da so celo primeri, kjer imata dve ali več občin eno samo župnijo, tako da izkazuje kaka občina samo civilne poroke. Tako me beležita občini Sovodnje in Srednje v Beneški Sloveniji za leto 1939. nobene poroke. Izredno veliko število porok, na je bilo v sosednjih občinah Sv. Petru in St. Lenartu. Podobno kakor se rodi veliki otrok v porodišnicah in umre veliko ljudi no bolnicah, si izbirajo ženi in: neveste kat. Od dot. izvirajoče statistične netočnosti bo težko popravit.

Goriška pokrajina:

Table with 6 columns: St. ime občine, porok, tno, žensk, tno, žensk. Rows include Ajdovščina, Anhovo, Brečje, Brecini, Cerčno, Col, Čepovan, Črnič, Črni vrh, Dobrovo, Dolence, Dornberz, Fara, Gorica, Gradiska, Gradovo, Grpar, Idria.

Gayda — ostali na miru na njihovu sreću, prema zajedničkom predlogu Njemačke i Italije, a ostal će tako ođvojene i od Engleske, koja je tu tražila dragocjena tržišta za snabjevanje. To je općenito bilo stanje prošlih dana. Kako će biti sutra nije lako reći, jer faktora, koji bi mogli utjecati na promjenu, ima. Uostalom, čemu nagadjanja, kad se sami događaji redaju gotovo brzinom predskazivanja.

Table with 6 columns: Kal, Kanal, Kobarid, Koisko, Komen, Kopriva, Krnin, Marijan, Miren, Opatie selo, Renče, Rihensker, Romans, Soča, Sv. Križ, Sv. Lucija, Šempas, Štaniel, St. Vid, Temenica, Tolmin, Trnovo, Vipava, Zazral.

Summary table for Goriška pokrajina: ukupno l. 1939, 1938, 1937 with columns for total, male, female.

Puška pokrajina:

Table with 6 columns: St. ime občine, porok, tno, žensk, tno, žensk. Rows include Bale, Barban, Boljun, Brioni, Buje, Buzet, Črni vrh, Dekan, Grozljan, Hergeljica, Kozina, Izola, Kanfanar, Koper, Labin, Lanišće, Mali Lošini, Marzozie, Motovun, Neretvina, Novigrad, Orntal, Osor, Pazin, Piran, Plomin, Poreč, Pula, Raša, Roč, Rovini, Sv. Vinčenat, Sušnjevia, Tinjan, Šmarje, Tuzla, Veliki Lošini, Višnian, Vižnada, Vodnjan, Vrsar, Žrnjani.

Summary table for Puška pokrajina: ukupno l. 1939, 1938, 1937 with columns for total, male, female.

Reška pokrajina:

Table with 6 columns: St. ime občine, porok, tno, žensk, tno, žensk. Rows include Ilirska Bistrica, Jablanica, Jelšane, Kiana, Knežak, Lovran, Materija, Matulje, Mošćenice, Podgrad, Prem, Reka, Volosoko-Opatija.

Summary table for Reška pokrajina: ukupno l. 1939, 1938, 1937 with columns for total, male, female.

Tržaška pokrajina:

Table with 6 columns: St. ime občine, porok, tno, žensk, tno, žensk. Rows include Britof, Bukovje, Devin-Nabrežina, Divača-Skocijan, Dobreob, Dolina, Dutovlje, Fojan, Gračež, Hrenovice, Košana, Lokev, Milje, Postoina, Repentabor, Ronke, Senožče, Sežana, Slavina, Staranec, Sv. Peter ob Soči, Škocijan, Šmilhe, Štik, Sv. Peter na Krasu, Tomaj, Trst, Tržič, Turjak, Zvonik.

Summary table for Tržaška pokrajina: ukupno l. 1939, 1938, 1937 with columns for total, male, female.

Žadrška pokrajina:

Table with 6 columns: St. ime občine, porok, tno, žensk, tno, žensk. Rows include Lastovo, Zader.

Summary table for Žadrška pokrajina: ukupno l. 1939, 1938, 1937 with columns for total, male, female.

Julijska Krajina in Zadrška pokrajina:

Summary table for Julijska Krajina in Zadrška pokrajina: ukupno l. 1939, 1938, 1937 with columns for total, male, female.

iz Videmske pokrajine: Beneška Slovenija:

Table with 6 columns: St. ime občine, porok, tno, žensk, tno, žensk. Rows include Ahten, Brdo, Dreka, Foida, Grmek, Neme, Podbenesec, Praprotno, Ravenna, Ritin, Sovodnje, Srednje, Sv. Peter, Ahten, Brdo, Dreka, Foida, Grmek, Neme, Podbenesec, Praprotno, Ravenna, Ritin, Sovodnje, Srednje, Sv. Peter, Lenart, Tepana, Torian.

Summary table for Beneška Slovenija: ukupno l. 1939, 1938, 1937 with columns for total, male, female.

Kanalska dolina:

Table with 6 columns: St. ime občine, porok, tno, žensk, tno, žensk. Rows include Naborjet, Pontoča, Trbiž.

Summary table for Kanalska dolina: ukupno l. 1939, 1938, 1937 with columns for total, male, female.

